EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 15.7.2026
COM(2026) 387 final

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

Beoordeling overeenkomstig artikel 4 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2323 van de Commissie

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

Beoordeling overeenkomstig artikel 4 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2323 van de Commissie

I. Inleiding

De hervorming van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (CEAS), ingevoerd bij het migratie- en asielpact (hierna "pact" genoemd), vormt een fundamentele stap in de richting van de totstandbrenging van een duurzamer, efficiënter en veerkrachtiger Europees kader voor migratiebeheer.

Een centrale doelstelling van het pact is de totstandbrenging van een evenwichtig en geïntegreerd stelsel waarin verantwoordelijkheid en solidariteit met elkaar verbonden zijn en elkaar versterken. Hoewel de lidstaten door de hervorming meer verantwoordelijkheden krijgen, met name aan de buitengrenzen, wordt er ook een permanent, verplicht en flexibel solidariteitsmechanisme ingevoerd om lidstaten die onder druk staan, te ondersteunen.

De goede werking van het nieuwe stelsel hangt dus af van het handhaven van dit evenwicht. Tekortkomingen in de uitvoering van het pact zouden de solidariteitsverplichtingen en het noodzakelijke wederzijdse vertrouwen kunnen ondermijnen, met name wat de verantwoordelijkheidsregels betreft. In dit verband is in artikel 60, lid 3, vierde alinea, van Verordening (EU) 2024/1351[1] (hierna de "verordening asiel- en migratiebeheer" genoemd) bepaald dat bijdragende lidstaten niet verplicht zijn hun toezeggingen na te komen of verantwoordelijkheidscompensaties toe te passen ten aanzien van een begunstigde lidstaat, indien de Commissie in die begunstigde lidstaat systemische tekortkomingen met betrekking tot de verantwoordelijkheidsregels heeft vastgesteld die ernstige negatieve gevolgen kunnen hebben voor de werking van die verordening. De bepaling weerspiegelt de noodzaak om ervoor te zorgen dat het solidariteitskader parallel werkt met de doeltreffende uitvoering van de verplichtingen in verband met de vaststelling en overdracht van verantwoordelijkheid.

Tegelijkertijd zij eraan herinnerd dat het pact voorziet in een bredere en meer omvattende hervorming van het migratie- en asielkader van de EU, wat naar verwachting de druk aan de buitengrenzen van de Unie geleidelijk zal verminderen en de maatregelen tegen niet-toegestane secundaire bewegingen binnen de Unie zal versterken. Het nieuwe stelsel voorziet in meer geïntegreerde procedures in alle stadia van migratiebeheer, met inbegrip van grensprocedures voor screening, asiel en terugkeer en snelle terugkeer van personen die geen internationale bescherming nodig hebben. Het stelsel omvat ook maatregelen om de asiel- en terugkeerprocedures efficiënter te maken, met name via de herziene begrippen van veilig land van herkomst en veilig derde land, alsook de uitvoering van het onlangs hervormde EU-kader inzake terugkeer. Met al deze maatregelen samen wordt beoogd een doeltreffender en veerkrachtiger Europees stelsel voor migratiebeheer tot stand te brengen.

[1] Verordening (EU) 2024/1351 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende asiel- en migratiebeheer, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/1147 en (EU) 2021/1060 en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 604/2013, *PB L 2024/1351 van 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj*.

In het kader van de eerste jaarlijkse cyclus van migratiebeheer zijn in Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2323[2] van de Commissie vier lidstaten aangewezen als lidstaten waar sprake is van migratiedruk: Cyprus, Griekenland, Spanje en Italië. Die lidstaten hebben het recht gebruik te maken van de jaarlijkse solidariteitspool die is ingesteld bij Uitvoeringsbesluit 2025/2642[3] van de Raad. Bij systemische tekortkomingen in een of meer van die vier lidstaten, die kunnen leiden tot ernstige negatieve gevolgen voor de werking van de verordening asiel- en migratiebeheer, zou artikel 60, lid 3, vierde alinea, van die verordening worden geactiveerd.

Tegen deze achtergrond moet de Commissie op grond van artikel 4 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2323 van de Commissie beoordelen of de in dat besluit bedoelde praktijken met betrekking tot Verordening (EU) nr. 604/2013[4] (de Dublin III-verordening) niet zijn verholpen en derhalve systemische tekortkomingen vormen die kunnen leiden tot ernstige negatieve gevolgen voor de werking van Verordening (EU) 2024/1351, in welk geval artikel 60, lid 3, vierde alinea, van de verordening asiel- en migratiebeheer van toepassing is. Op grond van het besluit moet de Commissie uiterlijk op 12 juli 2026 en opnieuw uiterlijk op 15 oktober 2026 een beoordeling uitvoeren.

De door de Commissie uit te voeren beoordelingen moeten in de eerste plaats gericht zijn op de vraag of de in Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2323 van de Commissie bedoelde praktijken met betrekking tot de Dublin III-verordening zijn verholpen en of er vooruitgang is geboekt om een doeltreffende werking van de nieuwe verantwoordelijkheidsregels als bedoeld in de verordening asiel- en migratiebeheer te waarborgen. In dit kader, en om een duurzame overgang van het stelsel van verantwoordelijkheden krachtens de Dublin III-verordening naar de nieuwe regels van de verordening asiel- en migratiebeheer te waarborgen, moet bijzondere aandacht worden besteed aan de mate van operationele samenwerking tussen de lidstaten, met inbegrip van de actieve inzet bij overdrachten en geleidelijke praktische en logistieke samenwerking.

In het licht hiervan geeft de operationele samenwerking tussen Cyprus en de andere lidstaten met betrekking tot de toepassing van de verantwoordelijkheidsregels geen aanleiding tot bijzondere bezorgdheid. Evenmin geeft de operationele samenwerking tussen Spanje en de andere lidstaten met betrekking tot de toepassing van de verantwoordelijkheidsregels aanleiding tot bijzondere bezorgdheid. Daarom is er geen specifieke monitoring op grond van artikel 4 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2323 van de Commissie nodig.

Op 4 april 2025 is in de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over de status van migratiebeheer op het Griekse vasteland[5] geconcludeerd dat overdrachten aan Griekenland op dezelfde wijze als voor de andere lidstaten en conform de jurisprudentie

[2] Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2323 van de Commissie van 11 november 2025 overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU) 2024/1351 van het Europees Parlement en de Raad, *PB L 2025/2323 van 14.11.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2323/oj*.

[3] Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2642 van de Raad van 22 december 2025 tot vaststelling van de jaarlijkse solidariteitspool voor 2026.

[4] Verordening (EU) nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (herschikking), *PB L 180 van 29.6.2013, blz. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/604/oj*.

[5] Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over de status van migratiebeheer op het Griekse vasteland van 4 april 2025 (COM(2025) 170 final).

van het Hof van Justitie van de Europese Unie met betrekking tot de uitlegging van artikel 3, lid 2, van Verordening (EU) nr. 604/2013 moeten verlopen.

In december 2022 heeft Italië kenbaar gemaakt overdrachten naar het land op te schorten, met uitzondering van gevallen van gezinshereniging van niet-begeleide minderjarigen[6]. Het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft in zijn arrest van 19 december 2024 in de gevoegde zaken C-185/24 en C-189/24[7] geoordeeld dat de lidstaat die op grond van de criteria van hoofdstuk III van Verordening (EU) nr. 604/2013 als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, zich niet eenzijdig aan die verantwoordelijkheid kan onttrekken.

Aangezien de lidstaten ervoor moeten zorgen dat de eerder in hun land waargenomen bestaande praktijken met betrekking tot Verordening (EU) nr. 604/2013 niet langer worden gevolgd, moet de operationele samenwerking tussen Griekenland en de andere lidstaten, alsook tussen Italië en de andere lidstaten, met betrekking tot de toepassing van de verantwoordelijkheidsregels, grondiger worden geanalyseerd.

II. Beoordeling van de situatie in Griekenland

Griekenland heeft blijk gegeven van aanhoudende inzet en aanzienlijke inspanningen ter voorbereiding op de uitvoering van het pact, zoals aangegeven in het derde verslag van de Commissie over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het pact[8], met inbegrip van een aantal maatregelen die erop gericht zijn de toepassing te waarborgen van de nieuwe verantwoordelijkheidsregels van de verordening asiel- en migratiebeheer, alsook belangrijke innovaties in het pact, zoals de screening- en grensprocedures en Eurodac.

Griekenland heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt bij de totstandbrenging van het juridische en institutionele kader dat nodig is voor de uitvoering van het pact. De nationale wetgeving tot aanpassing van het Griekse rechtskader is op 9 juni 2026 vastgesteld. De autoriteiten hebben ook uitgebreide coördinatie- en communicatie-inspanningen geleverd, waaronder de voorbereiding van operationele richtsnoeren en specifieke workshops voor de diensten die betrokken zijn bij de uitvoering van de nieuwe procedures.

Ook voor de grensprocedure zijn belangrijke operationele voorbereidingen getroffen. Griekenland heeft de relevante faciliteiten aangewezen, op verschillende locaties proefprojecten uitgevoerd en een multi-institutioneel coördinatiemechanisme opgezet waarbij alle belangrijke nationale autoriteiten, het EU-Asielagentschap en Frontex betrokken zijn. De autoriteiten hebben ook operationele regelingen ingevoerd om de naleving van de nieuwe termijnen te vergemakkelijken, waaronder gestroomlijnde verwijzingsprocedures, extra opvangcapaciteit op Kreta en speciale vervoersoplossingen voor een snelle overdracht van

[6] Op 5 december 2022 heeft de Italiaanse Dublin-eenheid aan alle Dublin-eenheden een circulaire doen uitgaan waarin de lidstaten wordt verzocht, vanwege plotse technische redenen in verband met het gebrek aan opvangfaciliteiten, om de overdrachten naar Italië uit hoofde van Verordening (EU) nr. 604/2013 tijdelijk op te schorten, met uitzondering van gevallen van gezinshereniging van niet-begeleide minderjarigen. In een volgende circulaire van 7 december 2022 vulde de Italiaanse Dublin-eenheid aan dat, gezien het grote aantal aankomsten, zowel langs de zee- als aan de landgrenzen, het tijdschema voor de opvang van derdelanders moest worden herzien, waarbij ook rekening moest worden gehouden met het gebrek aan beschikbare opvangplaatsen. De bovengenoemde circulaires uit 2022 zijn door de Italiaanse autoriteiten niet formeel ingetrokken of vervangen.

[7] Arrest in gevoegde zaken C-185/24 en C-189/24, Tudmur, punt 42; ook bevestigd in het arrest van het Hof van 5 maart 2026 in zaak C-458/24, Daraa, punt 38.

[8] Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, "Stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het migratie- en asielpact" (COM(2026) 196 final).

verzoekers die zich niet op Kreta bevinden. De nationale transparantie-autoriteit is aangewezen als het onafhankelijke mechanisme voor het toezicht op de grondrechten bij de screening en de grensprocedures.

In april 2026 heeft Griekenland, overeenkomstig artikel 23 van Uitvoeringsverordening (EU) 2025/2055 van de Commissie, het EU-Asielagentschap (EUAA) in kennis gesteld van de overdrachtslocaties die voor de toepassing van de verordening asiel- en migratiebeheer zullen worden gebruikt, met inbegrip van lucht-, zee- en landlocaties, locaties voor vrijwillige overdrachten en een standaardluchthaven.

De operationele capaciteit van de nationale Dublin-eenheid (NDU) is aanzienlijk versterkt als voorbereiding op de uitvoering van de verordening asiel- en migratiebeheer. Op 2 juni 2026 zijn 15 extra tijdelijke personeelsleden toegetreden tot de eenheid in het kader van het operationeel plan van het EUAA, waardoor er nu in totaal 69 personen binnen de eenheid werken (34 tijdelijke functionarissen, 21 medewerkers met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd en 14 medewerkers met een vast contract), ondersteund door vijf teamleiders. Ook kunnen medewerkers van andere eenheden worden ingezet om de NDU te ondersteunen wanneer er sprake is van een hoge werkdruk. Daarnaast is een wervingsprocedure gestart voor nog eens 116 medewerkers met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd, die de capaciteit van de NDU verder moet vergroten om de binnenkomende zaken af te handelen en de nieuwe verordening asiel- en migratiebeheer-termijnen na te leven. De NDU heeft specifieke operationele standaardprocedures ontwikkeld voor inkomende verzoeken en overdrachten in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer. De nieuwe workflows voorzien in systematische verificatie van de verantwoordelijkheid, vroegtijdige betrokkenheid van opvang- en kinderbeschermingsautoriteiten en een gestructureerde voorbereiding van inkomende overdrachten.

De benodigde organisatie wordt ingericht om ervoor te zorgen dat de opvang- en identificatiedienst[9] ongeveer een week voor de overdracht op de hoogte wordt gebracht, zodat de opvangcapaciteit en praktische regelingen van tevoren kunnen worden georganiseerd. De operationele paraatheid en het efficiënte beheer van inkomende overdrachten worden ondersteund door middel van een wekelijkse informatie-uitwisseling over geplande aankomsten. De autoriteiten hebben ook de nodige maatregelen getroffen om, in voorkomend geval, beperkingen van de bewegingsvrijheid op grond van artikel 9 van de richtlijn opvangvoorzieningen toe te passen.

De operationele capaciteit wordt verder versterkt door ondersteuning vanuit het EUAA. De autoriteiten zijn voornemens ongeveer een derde van de door het EUAA ondersteunde tijdelijke functionarissen (13-14 medewerkers) toe te wijzen aan inkomende verzoeken en overdrachten, en plannen aanvullende opleidingsactiviteiten voor nieuwe medewerkers. Dit vormt een

[9] Meer informatie over het Griekse opvangsysteem is te vinden in de mededeling van de Commissie over de status van migratiebeheer op het Griekse vasteland (COM(2025) 170 final). Hoewel verbeteringen met betrekking tot bepaalde aspecten van migratiebeheer nog steeds nodig kunnen zijn, kan volgens deze mededeling worden geconcludeerd dat het asiel- en opvangsysteem op het Griekse vasteland geen systemische tekortkomingen kent die leiden tot een risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de EU. Bijgevolg moeten Dublinoverdrachten naar Griekenland op dezelfde wijze plaatsvinden als voor de andere lidstaten, dus zonder de eis van individuele toezeggingen zoals aanbevolen door de Commissie in haar Aanbeveling (EU) 2016/1117, en in overeenstemming met de jurisprudentie van het Hof inzake de interpretatie van artikel 3, lid 2, van Verordening (EU) nr. 604/2013.

aanvulling op de reeds door gespecialiseerde NDU-opleiders verstrekte opleiding over de verordening asiel- en migratiebeheer, en met name over de verantwoordelijkheidscriteria.

Griekenland heeft met succes de technische vereisten doorgevoerd om de nationale systemen te koppelen aan het centrale Eurodac-systeem en kan nu de gegevens doorgeven die nodig zijn om zijn verantwoordelijkheden uit hoofde van Verordening (EU) 2024/1358[10] te vervullen.

DubliNet is succesvol geüpgraded en volledig operationeel conform de nieuwe eisen. Er wordt onderzoek gedaan naar verdere automatisering van registratie-, classificatie- en casemanagementprocessen, om de administratieve werklast te kunnen verminderen en de naleving van de termijnen van de verordening asiel- en migratiebeheer te ondersteunen.

Het nationale casemanagementsysteem *Alkyoni II* is gemoderniseerd en kan nu de uitvoering van de verordening asiel- en migratiebeheer ondersteunen door middel van geautomatiseerde berekening van termijnen, workflowbeheer, follow-up van zaken, waarschuwings-, rapportage- en statistische functies en integratie met Eurodac. Verdere koppelingen met DubliNet, het visuminformatiesysteem (VIS), het Schengeninformatiesysteem (SIS) en het Europees reisinformatie- en -autorisatiesysteem (Etias) staan op de planning; deze hebben als doel caseworkers in staat te stellen belangrijke procedurele taken via één platform uit te voeren. Deze ontwikkelingen moeten de efficiëntie verbeteren, de monitoring van de werklast en de achterstand bij de behandeling van zaken versterken en de naleving van de nieuwe procedurele vereisten van de verordening asiel- en migratiebeheer vergemakkelijken.

In de eerste weken nadat de verordening asiel- en migratiebeheer van toepassing werd (12 juni-7 juli 2026), hebben acht lidstaten bij de Commissie melding gedaan dat zij bij Griekenland overnameverzoeken en kennisgevingen inzake terugname hebben ingediend. Op basis van de beschikbare informatie heeft Griekenland de praktijk van het niet aanvaarden van verantwoordelijkheid gestaakt en zijn er in deze periode geen negatieve antwoorden gegeven op gronden die buiten het toepassingsgebied van de verordening asiel- en migratiebeheer vallen. De wettelijke termijn voor het beantwoorden van sommige van die verzoeken en kennisgevingen, zoals vastgesteld in artikel 39, lid 1, en artikel 41 van de verordening asiel- en migratiebeheer, is nog niet verstreken. Tussen 12 juni en 7 juli, en gezien de nog steeds recente wijziging van de praktijk met betrekking tot de aanvaarding van verantwoordelijkheid, zijn er nog geen overdrachtsverzoeken bij Griekenland ingediend.

III. Beoordeling van de situatie in Italië

Italië heeft blijk gegeven van aanhoudende inzet en aanzienlijke inspanningen bij de voorbereidingen op de uitvoering van het pact, zoals aangegeven in het derde verslag van de Commissie over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het pact[11], met

[10] Verordening (EU) 2024/1358 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende de instelling van "Eurodac" voor de vergelijking van biometrische gegevens om de Verordeningen (EU) 2024/1351 en (EU) 2024/1350 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2001/55/EG van de Raad doeltreffend toe te passen en om illegaal verblijvende onderdanen van derde landen en staatlozen te identificeren en betreffende verzoeken van rechtshandhavingsinstanties van de lidstaten en Europol om vergelijkingen van Eurodac-gegevens ten behoeve van rechtshandhaving, tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2018/1240 en (EU) 2019/818 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 603/2013 van het Europees Parlement en de Raad, *PB L 2024/1358 van 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/2024-05-22*.

[11] Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, "Stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het migratie- en asielpact" (COM(2026) 196 final).

inbegrip van een aantal maatregelen die erop gericht zijn de toepassing van de nieuwe verantwoordelijkheidsregels van de verordening asiel- en migratiebeheer te waarborgen, alsook belangrijke innovaties in het pact, zoals de grensprocedure of Eurodac.

In juni 2026 heeft de Italiaanse ministerraad een wetsbesluit aangenomen waarbij dringende maatregelen werden ingevoerd om de tijdige toepassing van belangrijke bepalingen van het pact te vergemakkelijken. Bij dit besluit zijn wijzigingen in het nationale migratie- en asielkader ingevoerd, met inbegrip van bepalingen met betrekking tot de asielgrensprocedure, screening, Eurodac, opvangvoorzieningen en terugkeerprocedures. Bovendien wordt met het besluit de administratieve en justitiële capaciteit die nodig is voor de uitvoering van het nieuwe kader, versterkt, met name door te zorgen voor extra personeel voor asielprocedures en maatregelen om achterstanden bij de behandeling van asielzaken weg te werken. Het besluit moet door de Italiaanse wetgever binnen 60 dagen na de bekendmaking ervan in het Italiaanse staatsblad in wet worden omgezet; dit proces loopt momenteel.

In april 2026 heeft Italië, overeenkomstig artikel 23 van Uitvoeringsverordening (EU) 2025/2055 van de Commissie, het EUAA in kennis gesteld van de overdrachtslocaties die voor de toepassing van de verordening asiel- en migratiebeheer zullen worden gebruikt, met inbegrip van lucht-, zee- en landlocaties, locaties voor vrijwillige overdrachten en een standaardluchthaven.

De operationele capaciteit van de nationale eenheid die de verordening asiel- en migratiebeheer moet uitvoeren, is aanzienlijk versterkt in voorbereiding op de uitvoering van de verordening asiel- en migratiebeheer. De eenheid wordt versterkt door de werving van 15 extra medewerkers met een langdurige arbeidsovereenkomst, van wie er ten minste 10 zullen worden toegewezen aan inkomende overdrachtsprocedures, wat betekent dat de beschikbare middelen voor de behandeling van inkomende zaken bijna worden verdubbeld[12]. Ook is er gezorgd voor extra kantoorruimte en videoconferentiefaciliteiten. De eenheid is georganiseerd in gespecialiseerde sectoren die zich bezighouden met bijvoorbeeld inkomende procedures, uitgaande procedures, herplaatsing, beroepsprocedures en gezinshereniging, en de casemanagers zijn, binnen hun respectieve sectoren, verantwoordelijk voor alle stappen in de procedure.

Er loopt momenteel een beoordeling van het verwachte effect van het nieuwe rechtskader, om een inschatting te kunnen maken van de toekomstige werklast en capaciteitsbehoeften op lange termijn die voortvloeien uit de herziene procedures en termijnen van de verordening asiel- en migratiebeheer. Tegelijkertijd zijn er plannen voor een reorganisatie, met het doel om de middelen afhankelijk van de werklast flexibeler toe te wijzen, rekening houdend met zowel het aantal verzoeken en kennisgevingen als de toepasselijke procedurele termijnen.

De workflows worden aangepast op basis van de resultaten van de tests met de nieuwe DubliNet-applicatie en er is een nationaal casemanagementinstrument ontworpen om de afhandeling van overnameverzoeken en kennisgevingen van terugname te vergemakkelijken. Er zijn operationele procedures vastgesteld om de werkzaamheden van de autoriteiten die betrokken zijn bij de uitvoering van het pact, te coördineren (met name wat betreft de behandeling van verzoeken om internationale bescherming, onder meer door de rechterlijke

[12] Momenteel bestaat de “sector inkomend” (verzoeken, kennisgevingen, overdrachten) uit twaalf interne medewerkers en één tijdelijke functionaris die is geworven via een door het Fonds voor asiel, migratie en integratie (AMIF) gefinancierd project.

macht), om te zorgen voor een gestroomlijnde afhandeling van zaken, een duidelijke toewijzing van verantwoordelijkheden en naleving van de nieuwe procedurele vereisten.

De capaciteitsopbouw wordt verder ondersteund door permanente opleiding, deelname aan coördinatieactiviteiten, opleidingsmodules van het EUAA en interne mechanismen voor kennisuitwisseling. De opleiding wordt gegeven door hoger personeel dat als opleiders van het EUAA is gecertificeerd en draagt bij tot een hoog niveau van deskundigheid en operationele consistentie binnen de eenheid.

De organisatie van het nationale opvangsysteem lijkt voldoende om personen die in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer zijn overgedragen, te kunnen opvangen in het bestaande landelijke netwerk van opvangfaciliteiten dat centra omvat die geschikt zijn voor gezinnen met kinderen en kwetsbare verzoekers. De opvangcapaciteit wordt verder uitgebreid met de steun van aanvullende AMIF-financiering[13]. Bovendien zou het noodplan dat de Italiaanse autoriteiten in het kader van Richtlijn (EU) 2024/1346[14] hebben ontwikkeld, in geval van een toename van het aantal overdrachten een snelle uitbreiding van de opvangcapaciteit mogelijk maken door middel van extra opvangplekken, wat wordt gecoördineerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en de prefecturen.

Tegelijkertijd blijft het EUAA operationele steun verlenen op het gebied van uitgaande procedures, beroepsprocedures en herplaatsing, waarbij de behoefte aan verdere steun moet worden beoordeeld na de eerste uitvoeringsfase van het pact.

Italië heeft met succes de technische vereisten doorgevoerd om de nationale systemen te koppelen aan het centrale Eurodac-systeem en kan nu de gegevens doorgeven die nodig zijn om zijn verantwoordelijkheden uit hoofde van Verordening (EU) 2024/1358 te vervullen.

DubliNet is succesvol geüpgraded en volledig operationeel conform de nieuwe eisen. De Italiaanse autoriteiten hebben actief deelgenomen aan de testactiviteiten van eu-LISA, ook bilateraal met andere lidstaten, en hebben met succes belangrijke functies getest, zoals het aanmaken, verzenden en ontvangen van standaardformulieren. De medewerkers van de eenheid die de verordening asiel- en migratiebeheer moeten uitvoeren, hebben ook een speciale opleiding gevolgd.

Tegelijkertijd passen de autoriteiten het nationale casemanagementsysteem (*SUA*) aan om rekening te houden met de nieuwe vereisten die door het pact zijn ingevoerd. De geplande verbeteringen hebben tot doel de interoperabiliteit met politiedatabanken en Eurodac te verbeteren, de uitwisseling van informatie tussen procedures te vergemakkelijken en de workflows meer te automatiseren.

[13] Gedetailleerde informatie over het Italiaanse opvangsysteem is te vinden in de factsheets die het EUAA heeft opgesteld in het kader van de uitvoering van de Dublin-routekaart (https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/dublin-procedure). De factsheets bevatten gedetailleerde informatie over de opvang- en detentieomstandigheden, ook in geval van detentie van kwetsbare personen, toegang tot basiszorg en medische diensten, alsook informatie over de asielprocedure, met inbegrip van toegang tot de procedure en procedurele waarborgen na een overdracht, zoals vereist door de desbetreffende wetgeving van de Unie. De factsheets zijn dynamisch en worden aangepast aan de veranderende omstandigheden in de betrokken lidstaat.

[14] Richtlijn (EU) 2024/1346 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming (PB L 2024/1346 van 22.5.2024, ELI: *http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj*.

In de eerste weken nadat de verordening asiel- en migratiebeheer van toepassing werd (12 juni-7 juli 2026), hebben acht lidstaten de Commissie informatie verstrekt over de indiening van overnameverzoeken en kennisgevingen inzake terugname en/of standaardformulieren voor overdrachten. Op basis van de beschikbare informatie blijft Italië verzoeken en kennisgevingen stilzwijgend aanvaarden. De overdrachten zijn echter nog niet hervat. In de bovengenoemde periode zijn twaalf overdrachtsverzoeken ingediend, die alle door Italië zijn afgewezen[15]. In het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer mag een ontvangende lidstaat een overdracht niet weigeren en moet hij overeenkomstig Uitvoeringsverordening (EU) 2025/2055 van de Commissie een alternatieve datum voor de overdracht voorstellen[16].

IV. Conclusies

Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt bij de uitvoering van de regels van het migratie- en asielpact. De lidstaten liggen op schema om hun nationale wetgeving aan te passen, de verplichte screening en grensprocedures op te zetten en te organiseren, voldoende opvangcapaciteit te kunnen bieden en achterstanden en vertragingen bij de behandeling van asielprocedures te verminderen. De lidstaten hebben ook vooruitgang geboekt bij het versterken van hun capaciteit om overdrachten aan de verantwoordelijke lidstaat te verwerken en solidariteitstoezeggingen uit te voeren. Tegelijkertijd zijn inspanningen nodig om de resterende uitdagingen aan te pakken, onder meer met betrekking tot de nieuwe verantwoordelijkheidsregels in het kader van de verordening asiel- en migratiebeheer.

De huidige toepassing van de verantwoordelijkheidsregels door Cyprus en Spanje en de operationele samenwerking die momenteel met deze lidstaten plaatsvindt, geven geen aanleiding tot bijzondere bezorgdheid en worden toereikend geacht om de correcte uitvoering van deel III van Verordening (EU) 2024/1351 te waarborgen. Bijgevolg wordt verdere monitoring uit hoofde van artikel 4 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2323 van de Commissie niet nodig geacht.

De maatregelen die Griekenland tot nu toe heeft genomen, samen met de actieve betrokkenheid en samenwerking van de nationale autoriteiten met andere lidstaten, zijn positieve aanwijzingen dat Griekenland is begonnen met het verhelpen van de praktijken die zijn vastgesteld bij de toepassing van de Dublin III-verordening en dat het bereid is te zorgen voor de doeltreffende en correcte uitvoering van deel III van de verordening asiel- en migratiebeheer. Aangezien de nieuwe verantwoordelijkheidsregels van de verordening asiel- en migratiebeheer nog geen maand van toepassing zijn en de termijnen in verband met de nieuwe verantwoordelijkheidsregels nog niet in werking zijn getreden, is het nog niet mogelijk te concluderen of de praktijken uit het verleden volledig zijn gestopt.

[15] Gedurende de verslagperiode heeft er één overdracht naar Italië plaatsgevonden, op basis van een verzoek dat voor 12 juni 2026 was bevestigd.

[16] Uitvoeringsverordening (EU) 2025/2055 van de Raad van 2 oktober 2025 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) 2024/1351 van het Europees Parlement en de Raad betreffende asiel- en migratiebeheer en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1560/2003 van de Commissie, *PB L 2025/2055 van 12.11.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2055/oj*. Op grond van artikel 25, lid 5, en artikel 26, lid 2, van de uitvoeringsverordening moet de ontvangende lidstaat binnen vijf dagen na ontvangst van het formulier bevestigen dat hij de overdracht kan ontvangen of andere modaliteiten en/of een andere plaats en/of een ander tijdstip voor de overdracht voorstellen, met opgave van de redenen waarom hij de overdracht, in de door de overdragende lidstaat voorgestelde vorm, niet kan ontvangen.

Uit de maatregelen die Italië tot dusver heeft genomen, blijkt dat er aanzienlijke inspanningen zijn geleverd om de uitvoering van deel III van de verordening asiel- en migratiebeheer voor te bereiden. In dit stadium konden echter geen concrete aanwijzingen worden gevonden dat de praktijken in het kader van de Dublin III-verordening, en met name met betrekking tot de opschorting van de opvang van overdrachten, met uitzondering van gevallen van gezinshereniging van niet-begeleide minderjarigen, niet langer voortduren. Bovendien zijn er momenteel geen aanwijzingen dat de Italiaanse autoriteiten actief met andere lidstaten hebben samengewerkt aan de praktische en logistieke stappen om de overdrachten te hervatten. Italië moet alles in het werk stellen om alle resterende belemmeringen weg te nemen, onder meer door de praktijken die tot dusver overdrachten hebben verhinderd, stop te zetten, en te zorgen voor de nodige betrokkenheid en operationele samenwerking met andere lidstaten bij alle praktische en logistieke regelingen, zodat overdrachten daadwerkelijk kunnen worden uitgevoerd in overeenstemming met de verordening asiel- en migratiebeheer.

De Commissie zal de situatie blijven monitoren op basis van de relevante informatie en gegevens die de lidstaten verstrekken met het oog op de beoordeling die uiterlijk op 15 oktober 2026 moet zijn uitgevoerd overeenkomstig artikel 4 van Uitvoeringsbesluit (EU) 2025/2323 van de Commissie. Daarbij zal bijzondere aandacht worden geschonken aan de mate van operationele samenwerking tussen de lidstaten, waaronder de actieve betrokkenheid bij het bevorderen van overdrachten en nauwe samenwerking op het gebied van praktische en logistieke zaken.